

Verzameld Verleden

Verzameld verleden

Veertig gedenkwaardige
momenten en figuren uit
de vaderlandse geschiedenis

Simon van Gijn – museum aan huis

Verloren Verleden
een serie van 24 boekjes over the-
ma's uit de vaderlandse geschiede-
nis. In ieder deel wordt uitgebreid
ingegaan op één gebeurtenis of
persoon. In het laatste deel,
Verzameld verleden, komen daar-
naast nog veertig gedenkwaardige
momenten en figuren aan bod.

Op de tentoonstelling in het
SIMON VAN GIJN zijn kunst-
voorwerpen, prenten, boeken en
enkele opvallende zaken als het
stokske van ... en de fez van ... te
zien, geëxposeerd aan de hand van
de tijdvakken van De Rooy. De
hele serie is te bekijken en kost in
het museum € 10,- per deeltje.

De geest van Jan Salie

Nederland in verval

Dordrecht is, zeker vanuit historisch oogpunt, een van de mooiste en interessantste steden van ons land, maar lijkt toch minder bekend dan vergelijkbare steden als Haarlem, Leiden of Gouda.

Een stad met meer dan duizend monumenten, de oudste stad van Holland, de stad van de Eerste Vrije Statenvergadering, van de Synode, van de gebroeders De Witt. Het is toch werkelijk niet gering. Maar je moet er kennelijk vandaan komen of schoolgegaan hebben (zoals ik) om te beseffen dat het hier gaat om een stad van een geheel andere orde dan bijvoorbeeld Gorkum.

Hoe dan ook, een bezoek aan Dordrecht is voor iedere historisch geïnteresseerde eigenlijk een must. Ga er toch eens heen!

Een van die meer dan duizend monumenten is een heel bijzonder museum, het Museum Simon van Gijn, ook wel 'museum aan huis' genaamd. Het is gevestigd in wat het woonhuis was van mr. Simon van Gijn, advocaat en bankier. Hij kocht het huis, een achttiende-eeuwse regentenwoning aan de Nieuwe Haven, in 1864 en bleef er wonen tot zijn dood in 1922.

Van Gijn was een zeer welgesteld man met een brede culturele belangstelling en een grote verzamelwoede: historiestrepen, wapens, scheepsmoedellen, munten, zilver, keramiek. Al tijdens zijn leven organiseerde hij van tijd tot tijd tentoonstellingen van eigen bezit. Hij liet het huis en de inhoud na aan de Vereniging Oud-Dordrecht met de opdracht de collecties openbaar te maken en het huis als museum in te richten. Dat is ook gebeurd en vandaar de benaming 'museum aan huis'. Je bezoekt een huis dat, althans voor wat betreft de eerste twee etages, nog steeds volledig is ingericht als de woning van een negentiende-eeuwse patriciër. Sinds vorig jaar mag het museum zich 'het beste museum van Nederland' noemen, omdat het de Museumprijs van het Prins Bernhard Cultuurfonds heeft gewonnen.

Het verleden in verhalen

Tot 10 april a.s. is hier de tentoonstelling *Vaderlands Verleden* te zien. De aanleiding voor de expositie

is het verschijnen van het laatste deel van de historische reeks *Verloren Verleden* van Uitgeverij Verloren te Hilversum. De ouderwetse vaderlandse geschiedenis, kortom, zij het in een opmerkelijk modern jasje: bij de inrichting van de tentoonstelling is gebruik gemaakt van de tijdperken en symbolen van De Rooy! Maar ouderwets vaderlands blijft het en wat is dat toch leuk! Een haarstreng van Jacoba van Beieren, het stokse van Oldenbarnevelt, het jasje van Hugo de Groot, een stukje van het uniform van Van Speijk (met certificaat van echtheid!), een tasje van Mata Hari en de onuitgegeven postzegel 'Holland winnaar WK74'.

Natuurlijk, ik weet ook wel: het is allemaal aanvechtbaar, de echtheid van de haarstreng, het stokse, het jasje van Hugo de Groot. Het is (grote) mannengeschiedenis. Het is een negentiende eeuwse nationalistische constructie, deze Vaderlandse Geschiedenis. En voor mensen van mijn leeftijd wordt het ook nog gekleurd door jeugdsentiment: de verhalen van meester De Waal in de hoogste klas. Wat moeten we er nog mee?

Ik zou denken: misschien moeten we maar niet te streng zijn en de oude vaderlandse verhalen blijven vertellen – met ironische afstand natuurlijk; kritisch, zeker; maar toch. Historische belangstelling bij kinderen wordt gewekt door spannende, desnoods half begrepen verhalen, geheimzinnige plaatjes in oude boeken, vreemde oude voorwerpen. Het historische verhaal moet voor kinderen meer zijn dan een cerebraal gepresenteerde, sterk verdunde versie van het wetenschappelijk discours van het moment. Daarbij kunnen de oude vaderlandse verhalen nog altijd een rol spelen. Niet, zeker niet, om een nieuw nationalisme te stimuleren, maar omdat ze vreemd zijn en toch nog een beetje dichtbij.

In het museum zag ik de befaamde afbeelding van de gelychte gebroeders De Witt aan de wip op het Groene Zoodje. Ik ging naar buiten en liep een paar honderd meter richting Grote Kerk, naar de Houttuinen. Daar werden die gebroeders geboren.

'Simon van Gijn. Museum aan huis'

Een betrekkelijk klein museum, veel scholieren kunnen er in één keer gewoon niet in, maar er zijn toch wel wat educatieve mogelijkheden.

Rondleidingen zijn er voor alle klassen, maximaal vijftien leerlingen per groep. De rondleidingen worden vanaf 10.00 uur aangeboden en duren ongeveer zestig minuten.

Reserveren: minimaal twee weken van tevoren, tel 078-648 2145.

Kosten: scholen uit Dordrecht betalen € 8,00 per rondleiding, scholen buiten Dordrecht € 25,00.

De aangeboden rondleidingen zijn:

- Rondleiding algemeen
- Rondleiding door het huis van Simon van Gijn.
- Themarondleiding 'De keuken': met een koffer vol voorwerpen van vroeger, die leerlingen zelf kunnen vasthouden en gebruiken, wordt duidelijk hoe er vroeger in de keuken werd gewerkt en geleefd. Hiervoor belt u de afdeling educatie, tel. 078-648 2133 of stuurt een e-mail naar rl.von.glahn@dordrecht.nl

Kijkwijzers

Voor leerlingen CKV en CKVI zijn er kijkwijzers, waarmee het museum zelfstandig kan worden verkend. De kijkwijzers moeten voorafgaand aan het bezoek worden uitgeprint. Een kijkwijzer kan worden gedownload van de website.

Opdrachtenboekjes

Voor vmbo-leerlingen zijn er drie opdrachtenboekjes, waarmee de leerlingen onder begeleiding van een museummedewerker het woonhuis van Simon van Gijn verkennen. Er is keuze uit: Techniek, Verzamelen en Decoratie. Aan de hand van het boekje worden opdrachten gemaakt en vragen beantwoord. Per onderwerp kan een groep uit maximaal tien leerlingen bestaan. De begeleiding wordt verzorgd door museummedewerkers, maar u kunt ook zelf een groepje begeleiden.

Kosten: scholen uit Dordrecht betalen € 8,00 per museummedewerker, scholen buiten Dordrecht € 25,00. Boekjes voor schoolgroepen kosten € 1,00.

De docenthandleiding hiervoor is ook te vinden op de website.

<http://cms.dordrecht.nl/gijn>
(doorklikken op jeugdmenu)